O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"
O'quv ishlari bo'yicha prorektor
_______ T.S.Sharipov
2024 yil "___" ___________

MIKROIQTISODIYOT
FAN SILLABUSI
(Kunduzgi va kechki ta'lim yunalishlari uchun 36 soat)

Bilim sohasi:	300000	- Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
	400000	- Biznes, boshqaruv va huquq
	1000000	- Xizmatlar
Ta'lim sohasi:	310000	- Ijtimoiy va xulq-atvorga mansub fanlar
	410000	- Biznes va boshqaruv
	1010000	- Xizmatlar sohasi
Ta'lim yo'nalishlari:	60310100	- Iqtisodiyot
	60310400	- Iqtisodiy xavfsizlik
	60411200	- Menejment
	60411400	- Inson resurslarini boshqarish
	60412500	- Marketing
	60411700	- Logistika
	5610300	- Turizm

Samarqand- 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Barcha ta'lim yo'nalishlari uchun

Fan to'g'risida ma'lumot

Fan nomi:	Mikroiqtisodiyot
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	MICROE6
Yil:	2024-2025 o`quv yili
Semestr:	2
Ta'lim shakli:	Kunduzgi va kechki
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	180
- Ma`ruza	36
- Amaliy mashg`ulotlar	36
- Labaratoruya mashg`ulotlari	-
- Seminar	-
- Mustaqil ta`lim	108
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O`zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Talabalarda korxona va uy xo'jaliklarida sodir bo'layotgan iqtisodiy jarayonlarning nazariy, amaliy asoslarini o'rgatish hamda iqtisodiyotda tarkibiy islohotlar va iqtisodiyotni modernizatsiyalashni yanada chuqurlashtirib, uning ko'lamini kengaytirish bilan bog'liq masalalarning nazariy va amaliy ko`nikmasini hosil qilish.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	ECOTHE12 Iqtisodiyot nazariyasi
2.	MACROE6 Makroiqtisodiyot
3.	ENTECON204 Korxona iqtisodiyoti
Ta'lim natijalari (TN)	
	Bilimlar jihatidan:
TN1	zamonaviy bozor iqtisodiyotining ishlashi va rivojlanishining nazariy asoslarini to`g`risida bilimga ega bo`lishlari kerak;
TN2	talab va taklif modeli asosida taqchil resurslarning taqsimlanish mexanizmini larini bilishlari lozim;
TN3	raqobatlashgan va raqobatlashmagan bozorlarning asosiy xususiyatlari va firmalarning ushbu bozorlardagi harakat qilish qoidalarini to`g`risida bilimga ega bo`lishlari kerak;

	assistenti
Tashkilot:	SamISI "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasi
Taqrizchilar:	I.H.Nasimov – SamDU "Tarmoqlar iqtisodiyoti" kafedrasi dotsenti, PhD.; S.X.Ulahsev – "Sam AVTO" AJ Ishlab chiqarishni rejalashtirish departamenti direktori.

Mazkur Sillabus institut o'quv-uslubuy Kengashining 2024 yil ____ avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№_________)

Mazkur Sillabus "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasining 2024 yil ____ avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubuyat bo'limi boshlig'i	**I. Shodmonov**
Fakultet dekani	**R.Samandarov**
Kafedra mudiri	**I. Ayubov**
Tuzuvchi	**H.Suyarov**

aniq tasavvurga ega bo'lsa;

- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- ftarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektga puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

c) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan xaqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

d) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganda quyidagicha baholanadi.
0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho, 70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Mualliflar:	I.I.Ayubov – Sam ISI "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasi mudiri, PhD. Suyarov Hazratqul Usmonkulovich - "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasi

TN4	ishlab chiqarish jarayoni va ishlab chiqarish omillaridan optimal foydalanishni, ishlab chiqarish xarajatlari turlarini, tavakkalchilik va uni oldini olish hamda pasaytirish yo'llarini, bozor sharoitida narxlarning qanday shakllanishini haqida tassavur hosil qilishi kerak;
TN5	davlatning bozor iqtisodiyotiga aralashish yo'nalishlari va ularning oqibatlarini baholay olish;
TN6	mehnat, kapital va er bozorining ishlash mexanizmini bilishi kerak.
	Ko'nikma jihatidan:
TN7	talaba bozordagi talab va taklif to'g'risidagi statistik ma'lumotlar asosida bozorni tahlil qilish va xulosalar chiqarish;
TN8	statistik ma'lumotlar asosida talab va taklif funksiyalarini tuzish, talab va taklifning elastiklik koefitsientlarini xisoblash va ular asosida bozordagi holatni tahlil qilish;
TN9	raqobatlashgan va raqobatlashmagan bozorda firmalar harakatini tahlil qilish asosida xulosalar chiqarish;
TN10	Korxona xarajatlari va foydasini shakllanishi uning manbalari, turlari va grafikda qanday shakllanishini aniqlay olishi;
TN11	davlatning bozor iqtisodiyotiga aralashuvi oqibatlarini tahlil qilish asosida xulosalar chiqarishi lozim.

Fan mazmuni		
	Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	**Ajratil-gan soat**
M1	Mikroiqtisodiyot fanning mazmuni, maqsadi va vazifalari.	2
M2	Iqtisodiy bazis tushunchalari	2
M3	Talab va taklif tahlili asoslari	2
M4	Bozor muvozanati, maksimal va minimal narxlar	2
M5	Talab va taklif elastikligi	2
M6	Iste'molchi tanlovi nazariyasi	2
M7	Daromad samarasi va almashtirish samarasi	2
M8	Bozor va tavakkalchilik	2
M9	Firma va ularning tashkiliy-iqtisodiy asoslari	2
M10	Ishlab chiqarish nazariyasi	2
M11	Ishlab chiqarish xarajatlari	2
M12	Mukammal raqobatlashgan bozorda, qisqa muddatli oraliqda firma foydasini maksimallashtirish va uning taklifi	2
M13	Raqobatlashuvchi firma va tarmoqning uzoq muddatli oraliqdagi muvozanati, tarmoqning taklifi	2
M14	Raqobat va yakkahokimlik	2
M15	Bozor hokimiyati sharoitida narx belgilash tamoyillari	2
M16	Mehnat bozori va korxonalarda mehnat resurslaridan foydalanish	2
M17	Kapital qo'yilmalar va kapital bozori	2
M18	Korxonalar faoliyatini davlat tomonidan tartibga solish	2
	JAMI:	**36**
	Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)	
A1	Mikroiqtisodiyot fanning mazmuni, maqsadi va vazifalari.	2
A2	Iqtisodiy bazis tushunchalari	2
A3	Talab va taklif tahlili asoslari	2
A4	Bozor muvozanati, maksimal va minimal narxlar	2
A5	Talab va taklif elastikligi	2

A6	Iste`molchi tanlovi nazariyasi	2
A7	Daromad samarasi va almashtirish samarasi	2
A8	Bozor va tavakkalchilik	2
A9	Firma va ularning tashkiliy-iqtisodiy asoslari	2
A10	Ishlab chiqarish nazariyasi	2
A11	Ishlab chiqarish xarajatlari	2
A12	Mukammal raqobatlashgan bozorda, qisqa muddatli oraliqda firma foydasini maksimallashtirish va uning taklifi	2
A13	Raqobatlashuvchi firma va tarmoqning uzoq muddatli oraliqdagi muvozanati, tarmoqning taklifi	2
A14	Raqobat va yakkahokimlik	2
A15	Bozor hokimiyati sharoitida narx belgilash tamoyillari	2
A16	Mehnat bozori va korxonalarda mehnat resurslaridan foydalanish	2
A17	Kapital qo`yilmalar va kapital bozori	2
A18	Korxonalar faoliyatini davlat tomonidan tartibga solish	2
JAMI:		**36**

Mustaqil ta'lim (MT)		
1	Korxonaning iqtisodiy tavsifi	2
2	Talab va taklif qonuniga ko`ra narx belgilash usullari	2
3	Talab va taklif elastikligiga ko`ra soliq yukini hisoblash	4
4	Iste`molchining bozordagi hatti-harakati va uning tanlovi nazariyasi	2
5	Ishlab chiqarish xarajatlarini minimallashtirish shartlari va korxonaning zararsiz ishlash nuqtasini hisoblash yo`llari	2
6	Raqobatlashgan bozorda firma foydasining shakllanishi	2
7	Raqobatlashmagan bozor sharoitida monopol narx belgilash va bozor hokimiyati	2
8	Korxonalarda mehnat resurslaridan foydalanish samaradorligini oshirish yo`llari	4
9	Ishlab chiqarishga innovatsion texnologiyalarni joriy etish samaradorligi	2
10	Ishlab chiqarish jarayoniga yangi, samarali texnologiyalarni tatbiq etish zarurati va istiqbollari	2
11	Ishlab chqarishni texnik yangilash va modernizatsiyalashning iqtisodiy ahamiyati	2
12	Sotuvchi daromadini tovar elastikligiga ko`ra tahlil qilish	2
13	O`zbekiston Respublikasida tadbirkorlikni rivojlantirish yo`llari	4
14	Elastiklik va soliq yukining iste`molchi va ishlab chiqaruvchi o'rtasida taqsimlanishi	2
15	Raqobatlashgan bozor samaradorligi	2
16	Ishlab chiqarish nazariyasi va xarajatlarni minimallashtirish shartlari	2
17	Ishlab chiqaruvchi ortiqchaligi va iste`molchi ortiqchaligi	2
18	Tavakkalchilikni pasaytirishda sug`urta bozorining o`rni	2
19	Daromad samarasi va almashtirish samarasi	2
20	Bozor va tavakkalchilik	2
21	Firma va ularning tashkiliy-iqtisodiy asoslari	4
22	Ishlab chiqarish nazariyasi	2
23	Ishlab chiqarish xarajatlari	2
24	Mukammal raqobatlashgan bozorda, qisqa muddatli oraliqda firma foydasini maksimallashtirish va uning taklifi	2
25	O`zbekistonda kichik tadbirkorlik sub`eklariga berilgan soliq va kredit imtiyozlari	2
26	Iste`molchi tanlovini budjet chizig`i va budjet chegarasi orqali tahlil etish	2
27	Bozor hokimiyati sharoitida narx belgilash tamoyillari	2
28	Mehnat resurslariga ish haqini belgilash	4
29	Qimmatli qog`ozlar bozori	2
30	Korxonalar faoliyatini davlat tomonidan tartibga solish	2
31	Yakka tartibdagi tadbirkorlikning tashkiliy-iqtisodiy asoslari	4
32	Xususiy korxonalarning tashkiliy-iqtisodiy asoslari	2
33	Ma`suliyati cheklangan jamiyatlarning tashkiliy-iqtisodiy asoslari	2
34	Ochiq aksiyadorlik jamiyatlarining tashkiliy-iqtisodiy asoslari	2
35	Yopiq aksiyadorlik jamiyatlarining tashkiliy-iqtisodiy asoslari	4
36	Fermer xo`jaliklarining tashkiliy-iqtisodiy asoslari	2
37	Dehqon xo`jaliklarining tashkiliy-iqtisodiy asoslari	2
38	Davlat korxonalarining tashkiliy-iqtisodiy asoslari	2
39	Iste`molchi tanlovini budjet chizig`i va budjet chegarasi orqali tahlil etish	2
40	Investitsiyalar samaradorligini baholash va tahli etish	4
41	Xedjir va fyuchers bozorlarining amal qilish mexanizmlari	2
42	Ishlab chiqarishni diversifikatsiyalash va modernizatsiyalash samaradorligi	2
43	Iqtisodiyotning real sektoriga investitsiyalar jalb etish yo`llari	4
44	Izokvanta va izokosta chiziqlari, ishlab chiqarish funksiyasi	2
45	Ishlab chiqarish masshtabi va firmaning uzoq muddatli oraliqdagi samarali razmeri	2
Jami		**108**

Asosiy adabiyotlar	
1.	B.T.Salimov, M.S.Yusupov, B.B.Salimov Mikroiqtisodiyot. Darslik. - T.: Iqtisodiyot, 2019. - 366 b.
2.	Bakiyeva I.A., Xadjaev X.S., Muhiddinova M.Z., Fayziyev Sh.Sh. Mikroiqtisodiyot. O`quv qo`llanma. – T.: "Iqtisod-Moliya", 2014. – 437 b.
3.	Salimov B.T., Mustafakulov Sh.I., Yuldashev G`.T., Sultanov B.T. Mikroiqtisodiyot: Masalalar to`plami -T.: TDIU, 2018. - 210 b.
Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	Campbell R. McConnell. Microeconomics. - Copyright 2015, Macmillan Publishing Company, a division of Macmillan, Inc.
2.	Ю.В.Тарануха. Микроэкономика. - М.: Издательский дом. "Дело и Сервис", 2011-608 с.
3.	Shakarov A.B.,Xolboyev U.X. Mikroiqtisodiyot. Darslik.:T.: „Iqtisod-moliya",2021-232 b

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida